

VAZİFE MALULLÜKLERİNİN NEVİLERİ İLE DERECELERİ HAKKINDA NİZAMNAME

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 13.7.1953, No: 4/1053

Dayandığı Kanunun Tarihi : 8.6.1949, No: 5434

Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi : 15.8.1953, No: 8485

Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 3, Cildi: 34, S. 1763

Madde 1 – 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 52 nci maddesinde 6 derece olarak belirtilen vazife malüllüklerinin neveleri ilişik cetvelde gösterilmiştir.

Cetvelde gösterilenler dışında görülecek malüllüklerin hangi dereceye girecekleri Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Sağlık Kurulunca tayin olunur.

Madde 2 – 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 52 nci maddesi gereğince tanzim ve Devlet Şurasınca tetkik edilmiş olan bu Nizamname hükümleri, Resmi Gazete ile neşredildiğinin ertesi gününden başlayarak yürürlüğe girer.

Madde 3 – Bu Nizamname hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

Vazife malüllüklerinin neveleriyle derecelerini gösteren cetvel

BİRİNCİ DERECE

1 – Kendisi ve çevresindekiler için tehlikeli olup bir akıl hastanesinde devamlı bakım ve ayırmayı veya aile yanında sürekli gözetmeyi gerektirmek suretiyle başkasının yardımına ihtiyaç gösteren, tedavisi imkansız, akut veya kronik gidişli, sonradan olma (Kisbi) (Travma, enfeksiyon ve zehirlenmelerden ileri gelen) psikozlar (Akıl hastalıkları).

İhtar: Dejenereler ile familyal ve doğuştan olan psikopatiler, enterpretasyon psikozları ve perseküsyon hezeyanları, pityatik sendromlar ve bu arada histeri delilikleri, presenil ve senil akıl hastalıkları gibi tamamiyle bünyevi sebeplere ve istidada veya toksikomani ve sinistroz gibi şahsın kendi yapma ve kusuruna bağlı psikozlar vazifeye ilgili sayılmazlar.

2 – Genel çalışma ve iş görmeye engel olan, akıl bozukluklarıyla birlikte veya yatalak vaziyete getirecek derecede geçme (Mütedahil) nöbetleri veya birbiri ardınca gelen sık ve günlük konvülziyon (İhtilaç) nöbetleri gösteren büyük sara (Status epileptikus).

3 – Tedavisi imkansız ve çalışmaya tamamen engel olan, taraflardan ikisinin veya üçünün veyahut dördünün, merkezi veya muhiti sinir sistemi hastalıklarına bağlı,sekel halinde felçleri (Yatalak bırakan veya hiç olmazsa kalkmak ve yürümeye imkan vermeyen sağ ve sol kontraktürlü veya kontraktürsüz organik hemiplejli, altern hemiplejiler, üst veya alt tarafların tam dipleji veya paraplejisi, kuadripleji, aynı beden yarımında veya çapraz olarak bir kol ile birliktebir bacağın tam felci, iki taraflı ağır beyincik sendromları, bütün taraflarda titreklik ve tutuklukla birlikte bradi - kinezi ve bradi - pisişi, taraflardan en az ikisini tam olarak işlemez duruma sokan miyopatiler veya miyelopatiler veyahut polinevrit sekelleri ve bunlara benzeyen diğer ağır merkezi ve muhitisinir sistemi arızaları).

4 – İki gözün tam körlüğüne sebep olan yahut bir veya iki gözün görme kuvvetini ancak ziya hissi derecesine düşüren tedavisi imkansız organik hastalıklar.

5 – İki gözün, tedavisi imkansız ve görme kuvvetini 1/25 dereceden (Yani iki metreden parmak sayacak dereceden), 1/100 dereceye (Yani yarım metreden parmak sayacak dereceye) kadar düşüren ve optik düzeltme yapılamıyan organik hastalıklar.

6 – Bir gözün tam körlüğü (Ziya hissi derecesinde bulunması dahil) ile diğer gözün görme kuvvetini optik düzeltmeden sonra 1/25 dereceden (Yani iki metreden parmak sayacak dereceden) 1/50 dereceye (Yani bir metreden parmak sayacak dereceye) kadar düşüren tedavisi imkansız, organik hastalıklar.

7 – Genel sağlığı bozacak derecede çiğneme, konuşma ve beslenmeyi ziyadesiyle güçleştiren ağır ve tedavisi veya protezle düzeltilmesi imkansız ağız ve çene arızaları (Dudaklarla birlikte üst ve alt çenelerin ve diş kavislerinin geniş ve önemli derecede parçalanmaları, iki eklemnin (Mafsalının) düzeltilmesi kabil olmyan ve dişler arası açıklık yarım santimetreden aşağı olup işe yaramaz halde bulunan tam ankilozu).

8 – Çalışma kabiliyetini tamamiyle kaldıran ve teneffüsün ağır ve devamlı bozukluklariyle birlikte bulunan boğaz, gırtlak, trake ve akciğerlerin düzeltilmesi ve tedavisi imkansız hastalıkları (Parçalanma, ameliyatla çıkarılma, tamamiyle tıkanma ve darlıkları).

9 – Çalışma kabiliyetini mutlak olarak kaldıran ve dolaşım yetersizliği ilebirlikte bulunan, tedavi ile düzeltilemiyen, ağır ve dekonpanse (Muavazası bozulmuş) kalb (Andokard, miyokard, perikard) ve damar (Aort ve koronerler) hastalıkları.

10 - Çalışma kabiliyetini mutlak olarak kaldıran, sık sık tekrarlıyan kardiyal astma veya bronşiyal astma nöbetleri veyahut ileri derecede kronik bronşit ve anfizem sonucu husule gelen kalb yetersizlikleri,

11 – Çalışma kabiliyetini mutlak olarak kaldıran ve tedavisi kabil olmyan akciğerlerin ilerlemiş fitizisi.

12 – Hazım cihazının (Yemek borusu, mide, barsaklar, karaciğer, pankreas) çok önemli vazife bozukluğu yaparak vücudu sürekli bir yıpranmaya götüren (Kaşeksi) tedavisi imkansız ağır hastalıkları.

13 – Penis ile testislerin tamamıyla harap olması veya yokluğu ile birlikte idrarın irade dışında devamlı akması.

14 – Hangi yükseklikten olursa olsun üç tarafın birden yokluğu (İki kol ile bir bacağın veya iki bacak ile bir kolun).

15 – Hangi yükseklikten olursa olsun iki üst tarafın yokluğu.

16 – Hangi yükseklikten olursa olsun bir üst tarafın yokluğu ile birlikte bir alt tarafın kalça ekleminden ortalama 14 santimetre aşağıya kadar yokluğu (Protez takılması imkansız).

17 – İki el baş parmaklarının metakarplarıyla diğer bütün parmakların dibine kadar birlikte yokluğu.

18 – İki elin bütün parmaklarının dibinden yokluğu.

19 – İki elin baş ve işaret parmaklarıyla birlikte sekiz parmağının dibine kadar yokluğu.

20 – İki bacağın tam olarak veya trohanterlerden aşağı ortalama 14 santimetreye kadar yokluğu.

21 – Çalışma kabiliyetini mutlak olarak kaldıran ve tedavisine imkan olmayan iki veya daha ziyade tarafın tam ankilozları.

22 – Laboratuvarlarda çalışanların çalışma kabiliyetlerini tamamıyla kaldıran, ağır ve ilerleyici kanserleri, müzmin radyo - dermitleri ve radyo - dermitleri, ağır ve yaygın kemik radyo - nekrozları.

İKİNCİ DERECE

23 – Hemiparezi ve hemianopsi ile beraber olan tromik tam afazi.

24 – İki gözün görme kuvvetini optik düzeltmeden sonra 1/20 dereceye (Yani iki buçuk metreden parmak sayabilecek) kadar düşüren tedavisi imkansız organik hastalıklar.

25 – İki gözün görme kuvvetini optik düzeltmeden sonra 1/12 dereceye (Yani 4 metreden parmak sayabilecek) kadar düşüren tedavisi imkansız organik hastalıklar.

26 – Bir gözün tam körlüğü veya ziya hissi derecesinde bulunması ile birlikte diğer gözün görme kuvvetini optik düzeltmeden sonra 1/10 dereceye (Yani) metreden parmak sayabilecek) kadar düşüren tedavisi imkansız organik hastalıklar.

27 – Bir gözü hiç görmediği ve diğer gözü sağlam olduğu halde vazifeye alınanların, sağlam gözünün görme kuvvetini kaldıran veya ziya hissi derecesinde bırakan tedavisi imkansız organik hastalıklar.

28 – Tedavisi imkansız iki taraflı ileri derecede Ptozis yani üst göz kapaklarının düşüklüğü (Baş yukarıya kaldırdığı takdirde dahi görmiye engel olmak şartıyla).

29 – Çiğneme, konuşma ve beslenmeyi önemli derecede güçleştiren, tedavi ve protezle düzeltilmesi imkansız, sert ve yumuşak kısımların geniş maddi ziyayı ile birlikte ağız ve çene arızaları (Dudakların kısmi parçalanmaları ile beraber olan veya olmıyan bütün üst çenenin veya bütün alt çenenin veya alt çene cisminin tamamıyla yokluğu, alt çenenin geniş kemik maddesi kaybı ve dişlerinin yokluğu ile birlikte pek gevşek psödartrozu, alt çenenin ağzın yarım ila bir santimetreden fazla açılmasına engel olan eski çıkığı sonucu çenelerin sıkışması).

30 – Kalb büyüklüğü ve genişlemeleriyle birlikte aşikar staz (Rüküdet) belirtileri gösteren ve tedaviden az veya çok faydalanmış olmasına rağmen sürekli bakım ve korunmayı gerektiren kronik ve ağır kalb (Andokard, miyokard, perikard) ve damar (Aort ve koronerler) hastalıkları.

31 – Laboratuvarlarda çalışanların, çalışma kabiliyetlerini tamamıyla kaldıran ve mesleki zehirlenmeler veya devamlı şualanmalardan ileri gelen ağır kan hastalıkları (Pernisioz anemiler, lösemiler ve benzerleri).

32 – İş görme kabiliyetine önemli derecede mani olmak şartıyla göğüs duvarında aşikar şekil bozukluğu yapan ve teneffüs ve dolaşıma zorluk veren geniş ölçüde plevra kalınlaşması veya yapışıklıkları veya ameliyat sekelleri.

33 – Umumi sağlık durumunu önemli derecede bozmak ve tedavisi imkansız olmak şartıyla ince ve kalın barsağın karnın üst veya alt tarafında bulunan geniş gaiti fistülleri (Hemen bütün barsak içi maddelerin dışarı çıkmasına yol açmak suretiyle normal defekasyonu tamamıyla veya tamama yakın kaldıran).

34 – İleri derecede ve devamlı böbrek vazifeleri yetersizliği ile birlikte diğer organlarda ihtilat yapan ağır nefropatiler.

35 – Üretra (İhlil) arka kısmının mesane fistülüne ve mesane ve böbreğin ağır enfeksiyonlarına sebep olan veya enfeksiyonla birlikte perineal fistüllere yol açan düzeltilmesi imkansız tıkanma ve darlıkları.

36 – Boyunda apse ve fistüllerle müterafik mal dö pot.

37 – Çalışma ve iş görme kabiliyetlerini tamamıyla kaldıran bütün omurga eklemlerinin devamlı ve tam ankilozu (Ağır sipondiloz ve ağır spondilitler).

38 – Boyun veya sırt veyahut bel omurgasının kırık veya çıkıkları neticesi dört taraflı parezi veya aşikar yürüyüş ve işeme bozukluğu ile birlikte bulunan ağır vakalar.

39 – Sağ üst tarafın omuz ekleminden kürek kemiği ile birlikte veya bu kemiğe dokunmadan çıkarılması veya yokluğu.

40 – Sol üst tarafın omuz ekleminden kürek kemiği ile birlikte veya bu kemiğe dokunmadan çıkarılması.

41 – Sağ üst tarafın ve solak ise sol üst tarafın omuz ile dirsek arasından kesilmesi.

42 – Sağ üst tarafın ve solak ise sol üst tarafın dirsek ekleminden çıkarılması.

43 – Sağ üst tarafın ve solak ise sol üst tarafın dirsek ile bilek arasından kesilmesi.

44 – Sağ elin ve solak ise sol elin bilekten çıkarılması.

45 – İki elin baş parmaklarının metakarplarıyla birlikte ve aynı zamanda işaret parmaklarının metakarplarıyla veya metakarpsız olarak yokluğu.

46 – İki elin baş parmaklarıyla birlikte işaret parmaklarının dibine kadar yokluğu.

47 – İki el baş parmaklarının metakarplarıyla birlikte ve aynı zamanda bu ellerin herhangi üç veya dört parmağının dibine kadar yokluğu (Baş parmakların metakarplarıyla birlikte iki elde beş veya altı parmak eksik olacak,baş parmaklar bu sayı içine girer).

48 – İki taraflı omuz veya iki taraflı dirsek eklemının bu eklemlerin vazifelerini tamamıyla kaldıran, tedavisi imkansız, yerine konmayan eski çıkıkları veya tam gevşekliği, veyahut tam ankilozları.

49 – Bir bacağın kalça ekleminden çıkarılması (Kokso - femüral dezartikülasyon).

50 – Bir bacağın protez tatbiki kabil olmayacak şekilde trohanter altından ortalama 14 santimetreye kadar yokluğu (Trohanterler arası, trohanter altı kesilmeleri).

51 – İki bacağın protez tatbiki kabil olacak surette trohanter altından 14 santimetreden daha aşağıdan yokluğu.

52 – İki kalça eklemının birden hareketini kaldıran tam ankilozu.

53 – Kalça kemiğinin (Havsalanın) felçleri ve işeme bozukluklarıyla birlikte ağır kırık sekelleri (Uyluklarda hissi ve hareki zaaf, atrofi, idrar tutukluğu veya devamlı akması, mesane veya üretra fistülleri).

ÜÇÜNCÜ DERECE

54 – Hareki ve hissi bozukluklarla beraber olmiyan tromatik tam afazi.

55 – Zamanla artan ve iş görme kabiliyetini ileri derecede bozan ve tedavisi mümkün olmiyan metabolizma ve iç salgı bezlerinin hastalıkları.

56 – İki gözün görme kuvvetini optik düzeltmeden sonra 1/10 dereceye (Yani 5 metreden parmak sayabilecek dereceye) kadar düşüren tedavisi imkansız organik hastalıklar.

57 – Bir gözün görmesini tamamiyle kaldıran (Ziya hissi dahil) ve diğer gözün görme kuvvetini optik düzeltmeden sonra 2,5/10 dereceye (Yani 12,5 metreden parmak sayacak dereceye) kadar düşüren tedavisi imkansız organik hastalıklar.

58 – Bir gözde tam körlük yapan (Ziya hissi dahil) ve diğer gözde muhiti görme alanını daraltarak yarıya yakın bir hadde düşüren organik hastalıklar.

59 – Büyük damarların veya hayati önemi olan arterlerin tedavi ve ameliyatı mümkün olmıyan, mühim vazife bozukluğu yapan yaygın anevrizmaları veya geniş arteriyo - venöz anevrizmaları.

60 – Yaralanma neticesi akciğer, karaciğer, kalp, kafatası ve beyin ve benzeri gibi önemli iç organların içinde kalarak bu organlarda aşikar vazife bozukluğu yapan ve ameliyatla çıkarılması imkansız olan yabancı cisimler.

61 – Dil, trake ve anüs gibi mühim organlardan birinin felci.

62 – Göğüs duvarında şekil bozukluğu yapan ve iş görmeye oldukça engel olan, teneffüs ve dolaşımında müşkülât husule getirebilen plevra kalınlaşmaları veya iltisakları veya ameliyat sekelleri.

63 – Çalışma kabiliyetini önemli derecede bozan ve tedavi ile gerilemesi az umulan teneffüs organlarının (Gırtlak, akciğerler, plevra) ağır tüberkülozları.

64 – Karın organlarının vazifelerini önemli derecede bozan peritonitlerin yapışma sekelleri veya plastik periton tüberkülozu veyahut iki taraflı böbrek tüberkülozu.

65 – Hazım cihazının (Yemek borusu, mide, barsaklar, karaciğer ve pankreasın), tam tedavisi imkansız ve önemli vazife bozukluğu yaparak beslenmeyi ileri derecede bozan hastalıkları.

66 – Normal yoldan defekasyonun tamamiyle kalkmasıyla birlikte artifisiyel (Kontr - natür) anüs.

67 – Kalb ve diğer organların bozukluğuna sebep olan iki taraflı orta derecede böbrek yetersizliği ile birlikte kronik ve tedavisi imkansız nefritler.

68 – Testislerin sperm nakil kanalları ve prostatla birlikte husule gelen ve önemli vazife bozukluğu yapan harabiyeti.

69 – Sırt veya bel bölgesinde apse veya fistüllerle müterafik mal dö pot (Dorsal veya lomber omurgalarının komplikasyonlu tüberküloz iltihabı).

- 70 – Sol üst tarafın omuzla dirsek arasından kesilmesi.
- 71 – Sol üst tarafından dirsek ekleminden çıkarılması (Dezartikülasyon).
- 72 – Sol üst tarafın dirsekle bilek arasından kesilmesi.
- 73 – Bisepsin faaliyetini zayı etmesi şartıyla sol elin bilekten çıkarılması.
- 74 – Sağ el baş parmağının ve solak ise sol el baş parmağının metakarpi ile diğer bütün parmakların dibine kadar yokluğu.
- 75 – Sağ el ve solak ise sol el baş parmağı hiç hareket etmediği halde son dört parmağının metakarplarıyla birlikte yokluğu.
- 76 – Sağ el ve solak ise sol el baş ve işaret parmağının tam hareketsizliği ile beraber son üç parmağının metakarplarıyla birlikte yokluğu.
- 77 – İki el baş parmaklarının dibine kadar yokluğu ile birlikte bu ellerin herhangi üç veya dört parmağının dibine kadar yokluğu (İşaret parmakları hariç,iki elde baş parmakla birlikte hepsi beş veya altı parmak eksik olacak).
- 78 – İki el baş parmaklarının metakarplarıyla birlikte yokluğu.
- 79 – İki elin baş parmaklarının dibine kadar ve diğer bütün parmaklarının ikişer falanjlarının (Selamilerinin) yokluğu.
- 80 – İki el bileği eklemlerinin vazifelerini tamamiyle kaldıran, tedavisi imkansız, yerine konmayan eski çıkıkları veya tam gevşekliği veyahut tam ankilozları.
- 81 – Bir bacağın protez tatbiki mümkün olacak surette trohanterden 14 santimetreden aşağısının yokluğu veya bacağın dizden dezartikülasyonu.
- 82 – Bir kalça eklemine kötü vaziyette ve kullanılmasına elverişli olmayacak şekilde ve fleksiyon, addüksiyon, abdüksiyon veya rotasyon hallerinde tamankilozu.
- 83 – İki ayağın tam yokluğu (Malleolüsler üstünden ve tıbya - fibula alt uçlarından Siyme ampütasyonu, ayak bileğinden yani tıbyo - tarsiyen dezartikülasyonu, kalkaneumun arka kısmı hariç ayağın Progoff ameliyatıyla ampütasyonu)
- 84 – Bir kalçanın vazifesini tamamiyle kaldıran psödartrozu yani yalancı eklemi (Hanche - ballant = sallanan kalça).
- 85 – Bir tarafta kalça eklemi ile birlikte diz eklemine kemiklerinin veya yumuşak kısımlarının harap ve zayı olması neticesi bu eklemlerin hareket kabiliyetlerini tamamen kaldıran gevşeklikleri.
- 86 – İki bacakta aşık hareket bozukluğu yaparak adi yürüyüşü ileri derecede bozacak şekilde adalelerin mühim atrofisi ve veterlerin önemli harabiyeti ile birlikte biçimsiz büzülme ve kasılmaları.

87 – Bir bacağın vazifesini yok hükmünde bırakan kırık veya çıkık sekeli yahut yaralanma neticesi veya ameliyat sebebiyle, altı santimetreden yukarı adale atrofileri ve 10 santimetreden yukarı bacak kısalığı.

DÖRDÜNCÜ DERECE

88 – Kendisi ve çevresindekiler için büyük bir tehlike göstermeyip arasıra bir akıl hastahanesinde bakım ve ayırmayı veya aile yanında kısmi gözetmeyi gerektiren ve şahsı yarı şuurlu durumda bulundurarak sosyal kabiliyet ve yaşama şartlarını önemli derecede bozan tedavisi imkansız,bazan akut pusseler gösteren sübakut veya kronik gidişli,sonradan olma (Travma,enfeksiyon,zehirlenmelerdenileri gelen) psikozlar veya psikonevrozlar (Akıl hastalıkları).

İhtar: Dejenereler ile familyal ve doğuştan olan psikopatiler, enterpretasyon psikozları ve perseküsyon hezeyanları, pityatik sendromlar ve bu arada histeri delilikleri, presenil ve senli akıl hastalıkları gibi tamamıyla bünyevi sebepler ve istidada veya toksikomani ve sinistroz gibi şahsın kendi yapma ve kusuruna bağlı psikoz veya psikonevrozlar vazifeyle ilgili sayılmazlar.

89 – İş görme kabiliyetini önemli derecede bozan,en az ayda bir veya iki defa gelen ve az ruhi bozukluklarla birlikte konvülsiyonlu büyük sara nöbetleri, haftada bir kaç defa gelen ve az çok ruhi bozukluklarla müterafik olan pötimaller,haftada bir çok defa gelen vücudun bir kısmına veya yüz,kol,bacak adeleleri yerleşen Jakson saraları.

90 – Travma,enfeksiyon veya toksik sebeplerle husule gelen çalışma kabiliyetini önemli derecede bozan,tedavisi imkansız,merkezi veya muhiti sinir sistemi hastalıklarına bağlı sekel halinde felçler (Hasta tarafların hareketlerini yarıve yarıdan fazla nispette kaldıran sağ ve sol hemiparezi,altern hemipareziler, üst veya alt tarafların iş görme veya istinatsız yürüyüşe önemli derecede zorlukla imkan veren dipleji veya paraplejiler veyahut kuadriplejiler, aynı beden yarımında veya çapraz olarak bir kol ile bir bacağın aşıkaz parasizi,statik ve kinetik muvazene bozuklukları yapan iki taraflı veya bir taraflı orta derecede beyincik sendromları veya aynı vasıfta post ansefalitik ve post travmatik parkensonizm,taraflardan en az ikisinin yarı yarıya çalışamaz hale sokan miyopatiler veya miyelopatiler veyahut polinevrit sekkeleri,bir üst veya alt tarafta şekil bozukluğu ve ileri derecede atrofi yaparak o tarafın çalışma kabiliyetini bırakmamış muhiti sinir hastalıkları neticesi ağır vazomotör bozukluklar ve kozalji ile birlikte bir kol veya bacağın tam felci).

91 - Sensoryel afazi ile birlikte bulunmayan tromatik tam motris afazi (Anartri).

92 – Travma veya ameliyat neticesi kafatasının, dura mater pülzasyonları vebeyin prolapsüsü (Öksürükle dışarı fırlamalar) ve az çok sübjektif asabi arızalarla birlikte iki kemik safihasının oldukça geniş gediği (8 santimetre kare veya daha yukarı iki safiha yokluğu).

93 – Zamanla artan ve çalışma kabiliyetini orta derecede bozan ve tedavisi imkansız metabolizma ve iç salgı bezlerinin hastalıkları.

94 – İki gözün görme kuvvetini optik düzeltmeden sonra 2,5/10 dereceye (Yani 12,5 metreden parmak sayacak dereceye) kadar düşüren tedavisi imkansız organik hastalıklar.

95 – Bir gözün görmesini tamamen kaldıran (Ziya hissi dahil) ve diğer gözün görme kuvvetini optik düzeltmeden sonra 5/10 (Dahil) kadar düşüren tedavisi imkansız organik hastalıklar.

96 – Bir gözü hiç görmediği ve diğer gözü tam sağlam olduğu halde vazifeye alınanlardan sağlam gözün görme kuvvetini optik düzeltmeden sonra yarıya düşüren tedavisi imkansız organik hastalıklar.

97 – Etrafındaki sert ve yumuşak kısımlarıyla birlikte bir gözün kaybolması (Göz kapakları ve göz evinin ameliyatla düzeltilmesini ve protez takılmasını imkansız kılacak ve yakınındaki bölgelerin faaliyeti üzerine tesir yapacak şekilde harap olması).

98 – İki göz yuvarlağının motör adelelerinin tam felci.

99 – Tedavisi imkansız iki taraflı ptozis (Düz bakışta iki gözün bebekleri örtülüyor ve önünü görebilmek için devamlı olarak başı yukarıya kaldırmaya zorluyorsa).

100 – Tedavisi imkansız ve görmeye zarar verecek ihtilatlar yapan iki taraflı lagofthalmi (Fasiyalis felci sekelinden dolayı göz kapaklarının kapanmaması).

101 – İki gözün periferik görme alanının yarısının yokluğu (Bitemporal hemianopsi).

102 – İki kulağın tedavisi imkansız tam sağırılığı.

103 – Bir veya iki kulakta akıntı ve labirent ihtilatı neticesi önemli derecede ve devamlı baş dönmeleri ve muvazene bozuklukları ile beraber olan, tedavisi imkansız iki taraflı tam sağırılık. (Yüksek sesi veya bağırma sesini kulak dibi veya kulak kepçesi civarından duymak şartıyla meniyer "meniere" sendromu.)

104 – Çiğneme, konuşma ve beslenmeye büyük güçlük veren, tedavi ve protez düzeltilmesi imkansız, sert ve yumuşak kısımların kısmi maddi ziyat ile beraberolan ağız ve çene arızaları (Üst çenenin yarısının yokluğu, alt çenenin yarısının yokluğu, üst çene ile birlikte alt çenenin kısmi maddi ziyat, dişlerin bir kısmının yokluğu ile birlikte üst veya alt çene kırıkları, parçalanmaları veya psödartrozu = yalancı eklemi).

105 – Önemli vazife bozukluğu yapan boğaz, yemek borusu, gırtlak ve trakenin ameliyatla düzeltilmesi ve tedavisi imkansız devamlı darlıkları veya devamlı fistülleri (İltihaplar veya maddi harabiyetlerden ileri gelen darlıklar, urumsu şişlikler, devamlı kanül taşımaya gerektiren trakeotomi, ameliyatla çıkartılmalar ve benzerleri.)

106 – Dilin konuşma, çiğneme ve yutmada büyük zorluk husule getiren harabiyeti.

107 – Kalb büyüklüğü ve genişlemeleriyle birlikte az çok staz belirtileri gösteren ve biraz yetersizlik işaretleri bulunan ve hafif işlerde çalışmayı oldukça müsaade eden kronik ve organik kalb (Andokard, miyokard, perikard) vedamar (Aort, koronerler ve diğer geniş vasküller leziyonlar) hastalıkları.

108 – Çalışmaya önemli derecede engel olan, ağır teneffüs bozukluğu ve asmatiform nöbetlerle veya ileri derecede anfizemle birlikte bulunan tedavisi imkansız ağır, kronik bronşit veya geniş ve ilerleyici bronşektazi.

109 – Bir böbreğin çıkarılması (Nefrektomi) veya laboratuvar ve klinikçe sabit olan bir böbrek vazifesinin tam yokluğu (Tromatik iltihabı böbrek afetleri, toksit istihaleler ve urumsu teşekküller, önemli ihtilatlı ren mobil, fistül ve böbreği vazifeden alıkoyan şekil değiştirmeleri).

110 – Az çok yetersizlik ile birlikte iki taraflı müzmin ve tedavisi imkansız nefritler, böbrek sklerozları veya istihaleleri.

111 – Tedavisi ve ameliyatla düzeltilmesi imkansız devamlı mesane fistülü (Mesanenin tromatik yırtılması, mesane rezeksiyonu neticesi idrarın devamlı sızma ve akması).

112 – Felçten mütevellit idrar kaçırma veya idrar tutukluğu (Bacaklarda hareki ve trofik bozukluklar, perineal ve jenital organlarda anesteziyle birlikte tromatik veya tazyikten ileri gelen "cauda equina" sendromu, tedavisi imkansız tromatik iltihabı veya toksit diğer mesane muassırası "sfenkeri" felçleri).

113 – Boyunun tam fleksiyon, tam ekstansiyon veya tam rotasyon halinde tedavi ve düzeltilmesi imkansız tutukluğu (Tortikolisler).

114 – Boyunda ihtilatsız mal dö pot.

115 – Boyun ile birlikte olarak veya olmayarak bütün omurgayı (Sırt ve bel omurlarını) ilgilendiren aşikar deformasyon (Kifoskolyoz) ve paretik arazlar gösteren spondiloz ve spondilitler.

116 – Boyun veya sırt veya bel omurgasının kırık veya çıkıkları veya çökmeleri neticesi şekil bozukluğu (Kifo - skolyoz) ile birlikte orta derecede paretik arazlar ve refleks bozuklukları yapan arızaları.

117 – Vazife bakımından bir üst veya bir alt tarafı yok hükmünde bırakan vetedavisine imkan olmıyan, sert ve yumuşak kısımların harabiyeti veya bütün eklemlerinin ankilozu ile birlikte müzmin artritleri.

118 – Bir üst veya alt tarafın büyük eklemlerinden birinin, tarafın hareketlerini önemli derecede bozan ve kısıt artrit (Omuz veya dirsek veya kalça veyahut dizde büyük ankilozan tümör blans).

119 – Sol üst tarafın dirsekle bilek arasından kesilmesi.

120 – Sol bicepsin faaliyetinde bozukluk olmadığı halde sol elin bilekten çıkarılması (Dezartikülasyon).

121 – Sağ elin ve solak ise sol elin bütün parmaklarının dibine kadar yokluğu.

122 – Sağ el ve solak ise sol el baş parmağının metakarpı ile birlikte ve işaret parmağı ve diğer parmalardan birinin dibine kadar yokluğu.

123 – Sağ el ve solak ise sol el baş parmağının metakarpı ile beraber işaret parmağının metakarpının veya dibine kadar yokluğu.

124 – Sağ el ve solak ise sol el baş parmağının metakarpı ile birlikte, işaret parmağı hariç, geri kalan üç parmağının veya ikisinin dibine kadar yokluğu.

125 – Sağ elin ve solak ise sol elin baş parmağı hiç hareket etmediği halde son dört parmağının metakarpılarıyla birlikte yokluğu.

126 – Sağ elin ve solak ise sol elin baş parmağı sağlam olduğu halde son dört parmağının metakarpılarıyla birlikte yokluğu.

127 – Sol el baş parmağının metakarpı ile birlikte bütün parmaklarının dibine kadar yokluğu.

128 – Sol elin baş parmağı hiç hareket etmediği halde son dört parmağının metakarpılarıyla birlikte yokluğu.

129 – Sol elin baş ve işaret parmağının tam hareketsizliği ile beraber son üç parmağının metakarpılarıyla birlikte yokluğu.

130 – İki el baş parmağının dibine kadar yokluğu.

131 – İki el baş parmağının birer ve geri kalan parmakların ikişer falanjının yokluğu.

132 – Sağ elin ve solak ise sol elin bütün parmaklarının tam hareketsizliği (Tam sertlik veya ankiloz).

133 – Sağ omuz ve solak ise sol omuz ekleminin kürek kemiğinin harabiyeti veya hareketsizliği ile birlikte tam ankilozu.

134 – Sağ omuz ve solak ise sol omuz ekleminin kemik maddesinin geniş harabiyeti veya yokluğu ile birlikte yalancı eklemi (Psödartroz) veya tam gevşekliği (Epaule ballant = sallanan omuz).

135 – Sağ dirsek ve solak ise sol dirsek ekleninin kemik maddesinin geniş harabiyeti veya yokluğu ile birlikte psödartrozu veya tam gevşekliği (coudeballant = sallanan dirsek).

136 – Sağ el bilek eklemının ve solak ise sol el bilek eklemının iyi hareket etmemesi ile birlikte kötü bir vaziyette ve kullanılmasına elverişli olmıyan bir durumda tam ankilozu (Tam fleksiyon ve Süpinasyon, tam fleksiyon ve pronasyon, tam ekstansiyon ve süpinasyon, tam ekstansiyon ve pronasyon halinde).

137 – Bir bacağın dizden (Tibyanın kondilüs eksternüs) altı santimetre aşağısından yokluğu (Baldırın "sakın" 1/3 üst kısmından ampütasyonu).

138 – Bir uyluk (Fahiz = femur) kemiğinin maddi kemik ziyayı ile birlikte psödartrozu (Femur ballant = sallanan uyluk).

139 - Bir taraf diz eklemının tedavisi ve düzeltilmesi imkansız, 145 dereceden aşağı fleksiyon halinde tam ankilozu veya diz bükük olmakla beraber baldırın varus veya valgus halinde bacak mihverinden ayrılması.

140 – Bir bacağın vazifesini önemli derecede bozan kırık veya çıkık sekeli veyahut yaralanma neticesi veya ameliyat sebebiyle, tarafın zafı ve eklem sert-likleri ve adeli veteri büzülmeleri ile birlikte altı santimetreden yukarı adele atrofisi ile beraber 6 ila 10 santimetre arasında kısalığı.

141 – İki ayağın kısmi yokluğu (Ricard'ın tibyo - kalkaneum arasından yani astragal altından ampütasyonu, chopart'ın tarslar ortasından dezartikülasyonu, Lisfranc'ın tars ve metatars arasından dezartikülasyonu).

142 - Mabazi hüfrenin (Fossa Poplitea) baldırın 90 dereceden fazla ekstansiyonuna imkan vermiyen ve dizin devamlı olarak bükük tutulmasına sebep olan tedavisi ve düzeltilmesi imkansız büyük nedbeleri.

BEŞİNCİ DERECE

143 – Bir tarafın hareki ve hissi vezifesini yarıdan fazla kaldıran önemli bir veya birkaç sinirin birlikte tam felci ve bu vasıftaki dafire (Pleksus) felçleri, radikülitler veya nevrit sekelleri veya nevrit nevralji ve kozaljiler (Bir kolda Erb tipinde yukarı radiküler felç, klumpke tipinde aşağı radiküler felç, medyanus sinirinin adelelerde felci veya kozaljilerle birlikte olarak el bileği hizasında felci, radyalis sinirinin triseps kolu üstünde felci, medyanus ve ulnaris sinirlerinin birlikte felci, bir bacakta femuralis sinirin felci, sıyatik sinirin kozalji ve retraksiyon ve trofik bozukluklarla birlikte felci veya nevrit sekelleri).

144 – Travma veya ameliyat neticesi kafatasında dura mater pülzasyonları ve beyin prolapsüsü ile ve az çok sübjektif asabi arazlarla birlikte iki kemik safihasının protez tatbiki kabil orta derecede gediği (İki kemik safihasının birlikte 5 ila 7 santimetre kare yokluğu).

145 – Zamanla artan ve iş görme kabiliyetini hafif derecede bozan ve tedavisi imkansız metabolizma ve iç salgı bezlerinin hastalıkları.

146 – İki gözün görme kuvvetini optik düzeltilmeden sonra 5/10 (Yani yarı yarıya) düşüren tedavisi imkansız organik hastalıklar.

147 – Bir gözün protez tatbiki kabil olacak şekilde çıkarılması (Entükleasyon) veya tam atrofisi veya harabiyeti neticesi tam körlüğü.

148 – İki gözde tedavisi imkansız ve görmeye zarar verecek büyük ihtilatlar yapmamış aşikar lagofalmi (Yani Fasiyalis felci sekeli dolayısıyla iki göz kapağının kapanmaması).

149 – İki gözde göz yuvarlağının hareketlerini normalin 1/3 derecesine düşüren motör adelerin felci (Ofalmoplejiler) veya göz kapakları ile göz yuvarlakları arasında bu vasıftaki iltisaklar (Tedavisi imkansız senblafaron).

150 – İki gözde kemiklere zarar verecek kadar ihtilat yapan ve görüş keskinliğini aşikar derecede bozan, tedavisi imkansız göz yaşı bezi fistülleri ve gözyaşı kanalları afetleri.

151 – Yüksek veya bağırma sesini kulak kepçesi civarından duyacak kadar iki kulakta tedavisi imkansız sağırılık.

152 – Tedavisi imkansız kolesteatun ve kemik iltihabı ile birlikte cerahatlı kulak akıntıları gösteren iki taraflı orta derecede sağırılık (Yani yüksek sesi 30 ve fısıltıyı 5 santimetreden duyacak kadar sağırılık).

153 – İşitmeyi tamamiyle kaldıracak derecede iki taraflı dış kulak harabiyeti.

154 – Gıda alma, çiğneme ve konuşmada önemli derecede vazife bozukluğu yapan çirkin nedbeleşme ile birlikte yanakların geniş harabiyeti.

155 – Yüzün şekil ve çizgilerini önemli derecede bozan ve yüze çirkin bir görünüş veren geniş, derin, yapışık ve buruşuk nedbeler.

156 – Burnun kemik ve kıkırdak kısımlarının önemli harabiyeti ile birlikte şekil bozukluğu, burun deliklerinin, teneffüsü ileri derecede bozan daralmalarla birlikte harabiyeti.

157 – Gırtlak darlığı veya tromatik felçleri neticesi devamlı afoni ve aşikar dispine.

158 – Yaralanma neticesi bir üst veya alt tarafı sakat ve işlemez halde bırakan tedavi ve ameliyatı imkansız, hayatı tehdit etmiyen, yaygın anevrizmaveya geniş arteryo-venöz anevrizmalar.

159 – İki taraflı testis yokluğu, tamamiyle harabiyeti veya tedavisi imkansız harabiyet ve fistülleri.

160 – Penisin idrar kanalında fistül teşekkülüne veya devamlı kısmi idrar tutulmasına yol açan önemli harabiyeti veya bu ihtilatları yapan yokluğu.

161 – Dalağın çıkarılması.

162 – Boyun veya sırt veya bel omurgasının, herhangi bir bölgesinin kırık veya çıkıkları yahut çökme ve kaymaları neticesi az çok şekil bozukluğu (Kifo -skolyoz) ile birlikte hafif tazyik arazları veren (Medüller veya radiküler) devamlı ankilozları.

163 – Omurgada aşıkır şekil bozukluğu ve hareket azlığı yapan spondiloz ve spondilitler.

164 – İki bacağın alt kısımlarının büyük şişlikler ve ödemleriyle birlikte bacak hareketlerini (Ayakta duruş ve yürüyüşün ancak istinatla mümkün olması şartıyla) önemli derecede güçleştiren, tedavisi imkansız elefantiyazisleri,ağır ülserasyonlu flebit sekelleri ve bu vasıftaki inatçı, nüküslü ve geniş baldır karhaları.

165 – Kol veya bacaklardan birinde veya ikisinde veyahut kalça (Havsala) ve omurgada önemli vazife bozukluğu yapan, tedavisi imkansız, müzmin ve ihtilatlđ osteo - miyelitler, bu vasıftaki osteo - periyostitler veya osteo - prozlarveya osteolizler.

166 – Laboratuvarlarda çalışanların çalışma kabiliyetini kısmen bozan ve hayatı tehdit etmeyen mesleki zehirlenmelerden veya devamlı şualanmalardan ileri gelen kan hastalıkları (Ağır anemiler, müzmin lösemiler ve benzerleri) veyahut müzmin radyo - dermitleri ve müzmin radyum - dermitleri ve kemik radyo-nekrozları.

167 – İki elin bütün parmaklarının ekstansörlerinin felci neticesi yarı hareketsizliği (Zehirlenmeler, iltihaplar, başlıca cıva ve kurşun polinevitleri).

168 – Sol elin bütün parmaklarının dibine kadar yokluğu.

169 – Sol el baş parmağının metakarpi ile birlikte işaret parmağının ve geri kalan üç parmaktan birinin dibine kadar yokluğu.

170 – Sol el baş parmağı ile işaret parmağı metakarplarının veya bunların dibine kadar yokluğu.

171 – Sol el baş parmağının metakarpi ile birlikte, işaret parmağı hariç,geri kalan üç parmağın veya ikisinin dibine kadar yokluğu.

172 – Sol elin baş parmağı hiç hareket etmediğı halde son dört parmağın dibine kadar yokluğu.

173 – Sol elin baş parmağı sağlam olduğı halde son dört parmağının metakarplariyle birlikte yokluğu.

174 – Sol elin baş ve işaret parmağının tam hareketsizliği ile birlikte son üç parmağının dibine kadar yokluğu.

175 – Sağ el ve solak ise sol el baş parmağıyle birlikte işaret parmağının dibine kadar yokluğu.

176 – Sağ elin ve solak ise sol elin baş parmak ve işaret parmağı sağlam olduğu halde son üç parmağın metakarplarıyla birlikte yokluğu.

177 – Sağ elin ve solak ise sol elin baş parmağıyla beraber, işaret parmağı hariç, geri kalan parmaklardan ikisinin veya birinin metakarplarıyla birlikte yokluğu.

178 – Sağ elin ve solak ise sol elin büyük parmaklarının ikişer falanjının yokluğu veya baş parmağın tam, diğerlerinin kısmi yokluğu.

179 – İki elin bütün parmaklarının birer falanjının yokluğu.

180 – Sol elin bütün parmaklarının tam hareketsizliği (Tam sertlik veya ankiloz).

181 – Sağ el ve solak ise sol el baş ve işaret parmaklarının bütün eklemlerinin tam hareketsizliği (Tam sertlik veya ankiloz).

182 – Sağ el ve solak ise sol el baş parmağıyla birlikte, işaret parmağı hariç, geri kalan üç parmağın tam hareketsizliği (Bu parmakların üç ekleminin tam sertlik veya ankilozu).

183 – Sağ el ve solak ise sol el baş parmağı hariç, dört parmağının dibine kadar yokluğu.

184 – Sağ omuz ve solak ise sol omuz ekleminin kürek kemiği sağlam veya hareketi mevcut olduğu halde tam ankilozu.

185 – Sol omuz ekleminin kemik maddesinin geniş harabiyeti veya yokluğu ile birlikte psödartrozu veya tam gevşekliği (Epaule ballant = sallanan omuz).

186 – Sol dirsek ekleminin kemik maddesinin geniş harabiyeti veya yokluğu ile birlikte psödartrozu veya tam gevşekliği (Coude ballant = sallanan dirsek).

187 – Sağ veya sol kolun abduksiyonunu tamamiyle imkansız kılan ve tedavi ve ameliyatla düzeltilmesi kabil olmayan koltuk altı büyük nedbeleri (Kol vücuda yapışık olmak şartıyla).

188 – Sağ kol kemiğinin psödartrozu (Bras ballant = sallanan kol şeklinde olmak şartıyla).

189 – Bir taraf sağ veya sol dirsek ekleminin elverişsiz durumda ve kötü vaziyette tam ankilozu (145 dereceden 180 dereceye kadar ekstansiyon halinde).

190 – Sağ ve solak ise sol ön kol kemiklerinin çift psödartrozu (Avant brasballant = sallanan ön kol).

191 – Sol el bilek ekleminin, parmakların iyi hareket etmemesi ile birlikte kötü bir vaziyette ve kullanılmasına elverişli olmayan bir durumda tam ankilozu (Tam fleksiyon ve süpinasyon, tam fleksiyon ve pronasyon, tam ekstansiyon ve süpinasyon, tam ekstansiyon ve pronasyon halinde).

192 – Sağ el ve solak ise sol el bilek ekleminin, parmaklar iyi hareket ettiği halde, fleksiyon veya fleksiyon ve pronasyon veyahut fleksiyon ve süpinasyon halinde tam ankilozu.

193 – Bir bacağın,dizden (Tibyanın kondilus - eksternusundan itibaren) altı santimetre daha aşağısından başlıyarak yokluğu (Baldırın 1/3 ortası veya 1/3 altından ampütasyonu).

194 – Bir ayağın tam yokluğu. (Malleolüsler üstünden ve tibia - fibula alt ucundan Siyme ampütasyonu, ayak bileğinden yani tıbyo - tarsiyen dezartikülasyon, kalkaneumun arka kısmı hariç, ayağın Progoff ameliyatıyla ampütasyonu).

195 – Bir kalça eklemının iyice ve düzgünce vaziyetteki tam ankilozu (Doğru istikamette kalça ankilozu).

196 – Bir taraf kalça eklemi ile birlikte diz eklemının, kemiklerinde eksiklik olmadan yumuşak kısımların haraplığı neticesi bu eklemlerin hareket kabiliyetini önemli derecede bozan gevşeklikleri.

197 – Bir dizin psödartrozu (Genou ballant = sallanan diz).

198 – Diz kapağı kemiğinin enine kırığı neticesi kırık parçalarının birbirinden çok ayrılması ile tali bir atrofi husule gelerek yürüyüşü ileri derecede bozan ağır sekelleri.

199 – İki diz eklemının, adelelerin önemli atrofisi ve bu eklemlerin oldukça hareket güçlüğü ile birlikte müzmin ve nüküslü hidrartrozu.

200 – Bir taraf baldırının her iki kemiğinin (Tibya ve Fibula) birlikte önemli vazife bozukluğu yapan psödartrozu.

201 – Bir bacağın kırık veya çıkık sekeli veyahut yaralanma ve ameliyat sebebiyle tarafın zaafi ve eklem sertlikleri ve adeli - veteri büzülmeleri ve 5 ila 6 santimetre kadar adele atrofisi ile beraber 5 ila 6 santimetre kısalığı.

202 – Mabazi hüfrenin (Fossa poplitea) baldırın ancak 90 ila 145 derece (Bu dereceler dahil) arasında hareket edebilen ve ameliyatla düzeltilmesi imkansız büyük nedbeleri.

203 – Bir üst veya alt tarafın veya iki tarafın vazifesine ve kullanılmasına önemli derecede mani olan yumuşak kısımların (Adele,veterler,deri ve deri altı) bozulması ve haraplığı ile müterafik düzeltilmesi imkansız geniş kaynaşma ve büyük nedbeleşmeleri.

204 – Genel sağlık durumu üzerine fena tesir yaparak, iş görme kabiliyetini önemli derecede azaltan, tedavisi imkansız, mühim dalak büyümeleri.

ALTINCI DERECE

205 – Kendisi ve çevresindekiler için bir tehlike göstermeyen ve bir hastahaneye kapamayı veya aile yanında gözetmeyi gerektirmiyen, yardımcıya ihtiyaç göstermeden şahsın sosyal kabiliyet ve vaziyetini veya fizyolojik vazifelerini kısmen ve hafif derecede bozan, tedavisi imkansız, sübakut veya kronik seyirli,sonradan olma (Travma, enfeksiyon,zehirlenmelerden ileri gelen) hafif psikozlar veya psikonevrozlar (Akıl hastalıkları).

İhtar: Dejenereler ile familyal ve doğuştan olan psikopatiler, enterpretasyon psikozları ve perseküsyon hezeyanları, pityatik sandromlar ve bu arada histeri delilikleri, presenil ve senil akıl hastalıkları gibi tamamiyle bünyevi sebeplere ve istidada veya toksikomani ve sinistroz gibi şahsın kendi yapma ve kusuruna bağlı psikoz veya psikonevrozlar vazifeyle ilgili sayılmazlar.

206 – Çalışma kabiliyeti ve fizyolojik hareketleri kısmen ve hafif derecede bozan, tedavisi imkansız, merkezi veya muhiti sinir sistemi hastalıkları (İleri derecede dizartri veya önemli hareki afazi, ortalama ayda bir veya iki defa gelen ve karakter ve ruhiyette aşikar bir tahavvül göstermiyen ihtilaci büyük sara nöbetleri veya haftada bir iki defa gelen pöti maller, haftada bir iki defa gelen, vücudun bir kısmına ve mesela yüz, bacak adelerine yerleşen jakson ve benzeri saralar, hafif tutukluk ve hafif titrelikle müterafik parkensozizm, istinatsız ve hafif güçlkle yürümeye müsaade eden ve başkasının yardımına muhtaç olmadan her türlü fizyolojik vazifesini oldukça görece derecede hemiparezi, aynı vasıfta pek hafif dipleji veya parepleji sekelleri veyahut katrparaziler, pek hafif beyincik sendromları, etraftan birinin vazifesini yarıya yakın bozan önemli sinirlerden bir veya bir kaçının birlikte felci ve bu vasıftaki radikülit veya nevrit sekelleri veya nevrit - nevralji ve kozaljiler, radyalis sinirin triseps kolu altında yani ekstansörlerin klasik felci, ulnaris sinirlerinin kol veya bilekte tam felci, medyanus sinirinin ulnarisle birlikte gayrı tam felci, siyatik sinirin tam felci veya peroneus ve tibyalis kollarının birlikte felci, siyatik sinirinin kozaljilerle birlikte kronik nevrit - nevraljisi, bir taraf fasiyalis sinirinin kontraktürlü tam felci, tedaviye karşı gelen ve tik ile müterafik üçüzler siniri ağrısı).

207 – Kafatasında travma veya ameliyat neticesi dura mater pülzasyonları ve beyin prolapsüsü ile ve az çok sübjektif asabi arızalarla birlikte, protez tatbiki kabil iki kemik safihasının hafif derecede gediği (İki kemik safihasının birlikte iki ila dört santimetre kare yokluğu).

208 – Kafatası kemiklerinin, başta aşikar şekil bozukluğu yapmış hafif asabi arızalarla müterafik büyük çöküntü ve çıkıntılar, yaralanma ve yanıklardan ileri gelen bu vasıftaki yapışık, yaygın ve geniş nedbeleri.

209 – İş görme kabiliyeti ancak tedavi ile sağlanabilen metabolizma ve iç salgı bezlerinin hastalıkları.

210 – Bir gözde harabiyet olmaksızın tam körlük yapan veya optik düzeltmeden sonra görmeyi 1/10 dereceye (Yani 5 metreden parmak sayacak kadar) düşüren tedavisi imkansız organik hastalıklar.

211 – Bir taraflı afaki neticesi o gözün görme derecesinin yarısının kaybolması (Billur cismin tromatik veya katarakt ameliyatı neticesi çıkarılması).

212 – İki gözde tedavisi imkansız ptozis (Düz bakışta yalnız bir göz bebeğinin tamamıyla örtülmesi şartıyla göz kapaklarının orta derecede düşüklüğü).

213 – Bir gözde diplopi ile birlikte göz yuvarlağının motor adalelerinin tedavisi imkansız tam felci.

214 – İki gözde epifora ile birlikte ve tedavisi imkansız ağır ektropyon veya antropyon.

215 – İki gözde irinli, epiforalı, müzmin ve tedavisi imkansız ihtilatl dakriyosistitler.

216 – İki kulakta tedavisi imkansız işitme kudretinin pek ziyade azalması (Orta derecede sağırılık, yüksek sesi veya bağırma sesini 30 ila 100 santimetreden ve fısıltıyı 5 ila 10 santimetreden duyacak derecede).

217 – Bir kulakta yüz felci ile birlikte tam sağırılık veyahut bir taraf dış kulağının işitmeyi tamamıyla kaldıracak şekilde harap olması.

218 – Üst çenenin kaynamış kırığı veya psödartrozu (Üst diş blokunun az veya çok bariz sallanmasıyla birlikte çiğnemeye önemli zarar veren, diş kavislerinin birbirine intibakını güçleştiren kırık sekelleri).

219 – Alt çenenin kaynamış kırığı veya psödartrozları (Alt çene kemiği sicminin yani ufki kısmın az veya çok genişlikte maddi ziyat ile birlikte çok sıkı veya pek gevşek kalması neticesi çenenin çarpıklığı ve diş artikülasyonunun bozulması ve bu sebeple çiğneme güçlüğü yapması şartıyla).

220 – Alt çenenin düzeltilmesi ve yerine konması kabil olmıyan ve ağzın bir buçuk santimetreden fazla açılmasına engel olan eski çıkığı veya ankilozu (Çenelerin sıkışması).

221 – Protez takılması imkansız diş kavisleri veya diş yuvalarının harabiyeti ile birlikte bütün dişlerin veya enaz bütün azı dişlerinin yokluğu.

222 – Tükrük bezleri kanallarının tedavisi imkansız, devamlı fistülleri.

223 – Gırtlak darlığı veya tromatik felçleri neticesi afoni veya disfoni ile birlikte hafif dispine.

224 – Dilin, konuşma, çiğneme ve yutmada zorluk husule getiren kısmi harabiyeti.

225 – Devamlı fistüllerle veya harabiyetle müterafik müzmin ve tedavisi imkansız sinüzitler (İki taraflı maksiler, frontal, fronto - etmoidal sinüs iltihapları).

226 – Kalbin kompanse (Muavaza) halinde iş görmeye az veya çok engel olan organik hastalıkları.

227 – Travma, zehirlenme ve benzerlerinden ileri gelen aritmi ve taşikardi gibi nöro - psişik kalb arızaları.

228 – İş görme kabiliyetini azaltan, hafif anfizemli müzmin bronşitler,bronşektaziler, bir veya iki taraflı akciğer tüberkülozu veya apselerinin sekelleri.

229 – Göğüs duvarında hafif şekil bozukluğu yaparak iş görme kabiliyetine az veya çok engel olan plevra hastalıkları sekelleri.

230 – Tromatik plöritlerden ve hemo - trokstan kalan ve teneffüs vazifelerini az çok zorlaştıran sekeller veya aynı vasıfta göğsün paryetal yetersizliği (Kaburga kırıklıkları veya eğerlerin rezeksiyonu neticesi akciğer fitiği).

231 – Mide veya barsağın, ameliyatla düzeltilmesi imkansız, önemli vazifebozukluğu yapan hastalık sekelleri veyahut ameliyatlardan kalan önemli arızaları (İltihap veya karha bakıyeleri, iltisaklar, mide rezeksiyonları, gastro - ant-rostomiler ve benzerleri).

232 – Karın duvarının düzeltilmesi imkansız, önemli vazife bozukluğu yapan adali sıfaki yetersizlikleri (10 ila 15 santimetre boyunda ve 6 ila 8 santimet-re eninde büyük evantrasyon).

233 – Diyaфраğma arızalarından dolayı akciğerin karın boşluğuna ve karın ahashasının göğüs boşluğuna olan tedavisi imkansız fitikleri.

234 – Genel sağlık durumu üzerine önemli bir tesiri olmıyan ve karın organlarının vazifelerinde az bir bozukluk yapan yapışık peritonitler, barsak vesairahşa arızaları.

235 – Hazım üzerine ve mevzii olarak önemli bozukluk yapmıyan hazım borusu arızaları (Darlıklar, az miktarda gaita çıkmasına sebep olmakla beraber defekasyonun normale yakın olarak icrasını mümkün kılan sterkoral fistüller).

236 – Bir veya iki taraflı geçirilmiş nefrostomi veya nefrotomi veyahutgenel sağlık durumu üzerine büyük tesiri olmıyan ve hematüri bulunmıyan iki taraflı müzmin nefritler.

237 – Tedavisi kabil olmıyan önemli mesane arızaları veya ağır ihtihapları,

238 – Testislerin bir veya ikisinin nakil kanal, sperm keseleri ve prostat ile birlikte husule gelen ve genel sağlık durumuna fazlaca tesiri olmıyan arızaları.

239 – İdrarın normal çıkmasına engel olmıyacak şekilde penisin tam veyatama yakın yokluğu.

240 – Boynun çevrilme, döndürülme ve bükülmesine engel olan ve başın devamlı olarak bir tarafa yatık kalmasını gerektiren, tedavisi ve düzeltilmesi im-kansız tortikolis.

241 – Boyundan daha aşağıda,sırt veya bel omurgasında ihtilatsız mal dö pot (Apse veya fistülsüz osteit vertebral).

242 – Boyun veya sırt veya bel omurgasının herhangi bir bölgesinin kırık veya çıkıkları yahut çökme ve kaymaları neticesi omurlar ve gövde hareketlerine az çok engel olan fakat başka bir ihtilalı bulunmayan büyük ve aşkar skolyozları veya kifo - skolyozları.

243 – Omurganın ve bağlarının az çok vazife tegayyürü ile birlikte şekil bozukluğu yapan hastalık sekelleri (Hafif spondilitler, spondilozlar, ağırlı fizyopatik kronik plikatürleri).

244 – Bir üst veya alt tarafta yapılan ve bu tarafta önemli vazife bozukluğu bırakan arter liğatürleri.

245 – Her iki bacağın alt kısımlarının büyük şişlikler ve ödemleriyle birlikte bacak hareketlerini (Yürüyüş ve ayakta duruş) güçleştiren fakat istinatsız olarak yürümeye müsaade eden tedavisi imkansız elefantiyazisleri, dönüş kandolaşımına zorluk veren flebit sekelleri ve bu vasıftaki geniş baldır karhaları.

246 – Bir bacakta büyük şişlikler ve ödemlerle birlikte bu bacağın hareket-lerini tama yakın kaldıran tedavisi imkansız elefantiyazis veya flebit sekelleveya geniş nüküslü baldır karhaları.

247 - Sağ el baş parmağının metakarpi ile birlikte veya dibine kadar yokluğu.

248 – Sol el baş parmağının metakarpi ile birlikte yokluğu.

249 – Sol el baş ve işaret parmağının birlikte yokluğu.

250 – Sol el baş parmağı ile işaret parmağının ve geri kalan üç parmaktanbirinin dibine kadar yokluğu.

251 – Sol el baş parmağı ile birlikte, işaret parmağı hariç, geri kalan üç parmaktan üçünün veya ikisinin veyahut birinin dibine kadar yokluğu.

252 – Sol el baş parmağının metakarpi ile birlikte, işaret parmağı hariç, geri kalan üç parmaktan birinin dibine kadar yokluğu.

253 – Sol elin baş parmağı sağlam olduğu halde son dört parmağının dibine kadar yokluğu.

254 – Sol el baş parmak veya işaret parmağının tam hareketsizliği ile birlikte son üç parmağının dibine kadar yokluğu.

255 – Sağ elin baş ve işaret parmakları sağlam olduğu halde son üç parmağının metakarplarıyla birlikte yokluğu.

256 – Sol el baş ve işaret parmakları sağlam olduğu halde son üç parmağının metakarplarıyla birlikte yokluğu.

257 – Sağ el baş ve işaret parmaklarının birlikte dibine kadar yokluğu.

258 – Sağ el baş parmağı ile birlikte son bir veya iki parmağının dibine kadar yokluğu.

259 – Sağ elin baş ve işaret parmakları sağlam olduğu halde, iki parmağının metakarplarıyla birlikte yokluğu veya işaret parmağı ile diğer iki parmağın ikişer falanjlarının yokluğu.

260 – Sol el baş ve işaret parmağı hariç, son bir veya iki parmağın metakarplarıyla birlikte yokluğu.

261 – Sağ veya sol elin işaret parmağı ile birlikte orta parmağının yokluğu.

262 – Sağ veya sol elin, baş parmak sağlam olduğu halde, işaret parmağı ile birlikte son iki parmağının dibine kadar yokluğu.

263 – Sol elin bütün parmaklarının ikişer falanjlarının yokluğu (Baş parmağın tam diğerlerinin kısmi yokluğu).

264 – İki elin baş parmakları hariç, geri kalan parmaklardan iki elde üçer parmağın ikişer falanjlarının yokluğu.

265 – Tutarı, altı parmağın ikişer falanji yok olmak şartıyla bir elde iki, diğer elde dört parmağın ikişer falanjlarının eksikliği.

266 – Sol el baş ve işaret parmaklarının bütün eklemlerinin tam hareketsizliği (Tam sertlik veya ankiloz.)

267 – Sol elin baş ve işaret parmağından başka üç parmağının tam hareketsizliği (Bu üç parmağın tam sertlik veya tam ankiloz).

268 – Sağ ve sol köprücük kemiğinin bir taraflı ağır ve düzeltilmesi imkansız kırık sekelleri (Biçimsiz kaynama ve nedbeleşme neticesi tazyikten ileri gelen sirkonfleks (Circonflexe) sinir felci ve ağrıları, veya psödatroz veyahut periartrit gibi ihtilatlar yapmak şartıyla).

269 – Küreğin tam hareketsizliği ile birlikte olmak şartıyla kürek kemiğinin bir taraflı harabiyet ve eski kırıkları neticesi düzeltilmesi imkansız ağır sekelleri.

270 – Kürek kemiği sağlam ve hareketi mevcut olduğu halde sol omuz eklemının tam ankilozu.

271 – Kolu öne götürme ve gövdeden ayırma veya uzaklaştırmada aşikar hareket mahdutluğu ve kolun düz vaziyete kadar getirilememesi şartıyla sağ omuz eklemının vazifesini önemli derecede güçleştiren sertliği veya kısmi ankilozu.

272 – Büyük kemik kaybı olmaksızın sol omuz eklemının psödatrozu veya tam gevşekliği (Epaule ballant = sallanan omuz).

273 – Büyük kemik kaybı olmaksızın sol dirsek eklemının psödatrozu veya tam gevşekliği (Coude ballant = sallanan dirsek).

274 – Kol vücuttan ancak 10 ila 45 derecelik bir açı arasında uzaklaşmak şartıyla sağ veya sol kolda abduksiyonu ileri derecede tahdit eden, tedavisine imkan olmıyan, büyük koltuk altı nedbeleri.

275 – Sallanan kol (Bras ballant) şeklinde olmak şartıyla sol kol kemiğinin psödatrozu.

276 – 75 ila 110 derece arasında ve fleksiyon halinde veya dik açı şeklindesağ veya sol dirsek eklemının elverişsiz durumda tam ankilozu.

277 – Sağ veya sol dirsek ekleminin tam olmıyan ankilozu; eklem sertlikleri veya kırık ve çıkık sekelleri (Aktif ekstansiyon 145 ila 180 derece ara sında mahdut olmak ve 145 dereceden daha aşağı fleksiyon yapılmamak şartıyla)

278 – Sol ön kol kemiklerinin çift psödörtrozu (Avant - bras balant = sal- lanan ön kol).

279 – Sağ veya sol taraf ön kol kemiklerinin kırıklarının kusurlu kaynamasineticesi kolun iç ve dışa döndürülmesi imkansızlığı (Pronasyon ve süpinasyon hareketlerinin tam yokluğu).

280 – Sol ve bilek ekleminin hareketlerinin önemli derecede bozulması ve parmaklar iyi hareket etmediği halde tam olmıyan ankilozu, eklem sertlikleri veya elverişli vaziyette tam ankilozu (Fleksiyon ve pranasyon veya fleksiyon ve süpinasyon halinde).

281 – Sağ veya sol el bileğinin çıkıkları veya kemiklerinden bazılarının harap olması neticesi psödörtrozu veya tam gevşekliği (Poignet ballant = sallanan bilek).

282 – Elin hareketleri yarıdan fazla kalmak şartıyla sağ veya sol elin bütün metakarplarının çıkıklarının ağır şekli.

283 – Sağ elin bütün parmaklarının yarı yarıya veya sol elin bütün parmaklarının yarıdan fazla hareket eksikliği.

284 – Sağ elin ve solak ise sol ilen baş parmağının bütün eklemlerinin tam hareketsizliği (Üç eklem tam sertlik veya ankilozu).

285 – Sağ elde, baş parmaktan başka dört parmağın bütün eklemlerinin hareketsizliği (Sertlik veya ankiloz).

286 – Sol elde baş ve işaret parmağından başka üç parmağın bütün eklemlerinin hareketsizliği (Sertlik veya ankiloz).

287 – Sağ veya sol el ve ön kolun durumu veya diğer parmakların hareket noksanlığı ile birlikte üç parmağın tam hareketsizliği (Devamlı fleksiyon veya ekstansiyon halinde).

288 – Bir ayağın kısmi yokluğu (Ricard'ın tıbyo-kalkaneum arasında yani astragal altından, Chopart'ın tarslar ortasından ampütasyonu. (Lisfranc'ın tarsve metatars arasında dezartikülasyonu)

289 – Bir ayağın metatarslar ortasından ampütasyonu.

290 – Bir ayağın baş parmağının metatarsı ile birlikte diğer dört parmağının dibine kadar yokluğu.

291 – Bir ayağın baş parmak ve diğer iki parmağının metatarslarıyla birlikte yokluğu.

292 – İki ayağın diğer parmaklarının vazife bozukluğu ile birlikte baş parmaklarının yokluğu veya iki ayağın bütün parmaklarının dibine kadar yokluğu veyahut buna benzer arızaları.

293 – Kalça kemiğinin (Havsalanın) işemede ve diğer entrapelviyen ahşada bozukluk yapmıyan ve fakat bacaklara az çok hareket zorluğu veren kırık sekelleri (İki tarafı yani çift vertikal tipte kırılmalar ve benzerleri).

294 – Bir kalça eklemının oynak satırlarının kırılmaları veya harabiyeti veyahut eklem çıkığı sekelleri (Eklem sertliği kısmi ankiloz, ağrılar ve bacakhareketlerinde gúçlük gibi vazife bozukluğu yapmak şartıyla).

295 – Bir diz eklemının en uygun şekilde husule gelen tam ankilozu (Ekstansiyon halinde veya buna yakın bir durumda yani 45 ila 150 derece arasındaki ankilozlar).

296 – Kusurlu kaynama ve nedbeleşme neticesi bir diz eklemının genu valgum veya genu varum ile birlikte elverişli (150 ila 180 derece arasında) veya elverişsiz vaziyette (45 ila 150 derece arasında) ancak harekete müsaade eden kısmiankilozu veya eklem sertliği.

297 – Diz kapağı kemiğinin enine kırığı neticesi baldırın ekstansiyonun aşıkâr güçlük ve önemli yürüyüş zorluğu yapan orta derecede sekelleri.

298 – Bir bacağın kırık veya çıkık sekeli yahut yaralanma veya ameliyat sebebiyle hareketlere aşıkâr zorluk veren 5 santimetreden yukarı (5 dahil) atrofileri.

299 – Bir bacağın kırık veya çıkık sekeli yahut yaralanma ve ameliyat sebebiyle hareketlere aşıkâr zorluk veren 5 santimetreden yukarı (5 dahil) kısıklıkları.

300 – İki bacağın hareketlere zorluk veren 3 (dahil) ila 5 santimetre arasında atrofileri veya bu vasıftaki 3 ila 5 (dahil) santimetre arasındaki kısıklıkları.

301 – Mabazi nüfrenin (Fossa poplitea), baldırın 145 ila 165 derece arasında ancak ekstansiyonuna imkan veren düzeltilmesi imkansız nedbeleri.

302 – Bir ayak bileğinin ankilozu (Tibyö - tarsiyen artikülasyon).

303 – Bir ayak bileğinin, (Tibyö - tarsiyen eklemın) uygunsuz şekilde ve hangi istikamette olursa olsun çarpıklığı ile birlikte tam ankilozu (Valgus, varus, talus veya ekinizm halinde tam ankiloz).

304 – Bir ayak bileğinin,(Tibyö - tarsiyen eklemın) yürüyüşü ileri derecede zorlaştıran ve ayağın çarpıklığı ile birlikte (Valgus, varus, talus, ekinizm)hareket açısı elverişsiz bir durumda bulunan (tam ekstansiyon veya tam fleksi- yona yakın) tam olmıyan ankilozu veya eklem sertlikleri.

305 – İki ayak bileğinin (Tibyö - tarsiyen eklemlerinin) elverişli durumda tam ankilozu (90 derece veya dik açının etrafında 15 derece alt ve üstünde yani75 ila 105 derece arasındaki tam ankilozları).

306 – Bir ayakta ağrılar ve yürüyüşle ayakta duruşa büyük zorluk veren ayakta çarpıklık yapmış (Valgus halinde ayak) astragal kemiğinin ağır kırık sekelleri veya bu vasıftaki astragalektomi.

307 - Bir ayakta ağrılarla birlikte yürüyüşle ayakta duruşa büyük zorluk veren ve aşıkâr ayak şekil bozukluğu yapan (Tali artropatiler, tarsların diyastazisi ve ayak kemerinin çökmesi) kalkaneum kemiğinin ağır kırıksekelleri veya bu vasıftaki kalkaneum çıkıkları.

308 – Bir ayakta önemli çarpıklık ve parmakların iyi hareket etmemesi ve ayakta aşık hareket zorluğu ve baldırda atrofi ile birlikte tars kemiklerinin çıkıkları veya kırıkları veya harabiyeti sekelleri.

309 – Bir üst veya alt tarafın veya iki tarafın vazifesini kısmen kaldıran yumuşak kısımların (Adeleler, veterler, deri ve derialtı) bozulması ve harabiyeti ile birlikte düzeltilmesi imkansız geniş kaynaşma veya nedbeleşmeleri (Bütün bir kolun veya bacağın vazifesinin en az % 30 unu kaybetmesi şarttır.)

310 – Vücudun hangi bölgesinde olursa olsun o bölgenin fizyolojik çalışmave hareket kabiliyetini önemli derecede bozan, düzeltilmesi imkansız, geniş, derin, yapışık, büzülme ve buruşukluklar yapmış, ağırlı, karhalı ve adelifitklı büyük nedbeler.

311 – Vücut hareketlerine ve çalışmaya engel olan, ameliyat ve tedavisiimkansız, her çeşit urlar (Neoplazik vetireler, neoplazmalar, neoformasyonlar).

Cetvelin uygulanmasında nazara alınacak esaslar:

A) Cetveldeki derecelerden hiç birine uymıyan birden fazla malüliyeti olup da bunların toplamı, sağlık durumu normal bir kimseye nazaran ruhi veya bedeni yahut hem ruhi hem bedeni çalışma kudret ve kabiliyetinin en az % 30 undan mah-rumiyetini gerektirirse bu malüliyet 6 ncı derece olarak kabul edilir.

B) Bir gözü sağlam olup diğer gözünden malül olan bir şahsın malül gözündeki arızasının tesiriyle sağlam gözünde husule gelen görme kuvveti azalmasından dolayı derecesi cetveldeki tekabül ettiği iki göze ait malüliyet derecesine göre düzeltilir.

C) Bir gözü sağlam olup diğer gözünden malül olan bir şahsın malül gözündeki arızasının tesiri olmaksızın diğer gözü görme kuvvetinin 5/10 unu (dahil) kaybettiği takdirde bir ve tamamını kaybettiği takdirde iki üst dereceden malülolarak kabul edilir. (Mesela 5 inci dereceden malül olan bir şahıs sağlam gözünün görme kuvvetinin yarısını yani 5/10 unu kaybederst 4 üncü, tamamını kaybe- derse 3 üncü dereceden malül olarak kabul edilir).

D) Üst veya alt taraftan biri sağlam olup diğerinin yokluğundan (yerinegöre kesilme) malüliyet alan bir şahsın malüliyetini mucip olan arzısı sebe-biyle ve sonradan sağlam tarafın ileri derecede harabiyeti veya kesilmesi (Yerine göre) halinde derecesi cetvelde tekabül ettiği malüliyet derecesine yükseltilir.